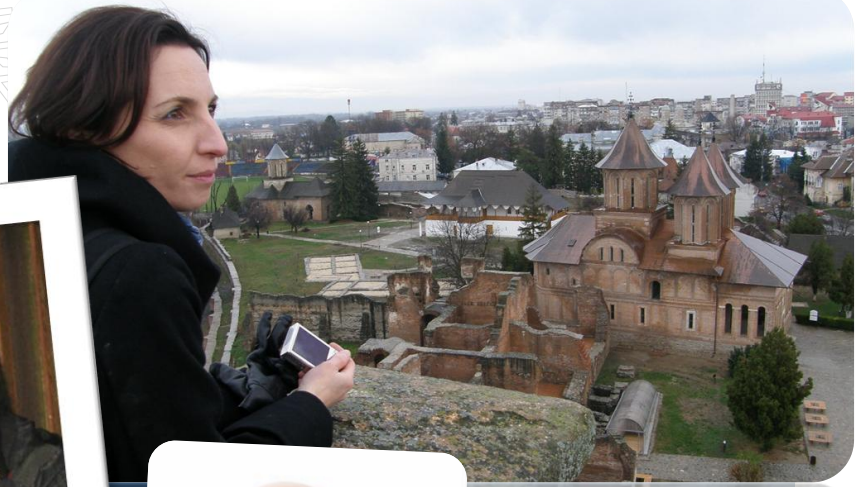

Romania!

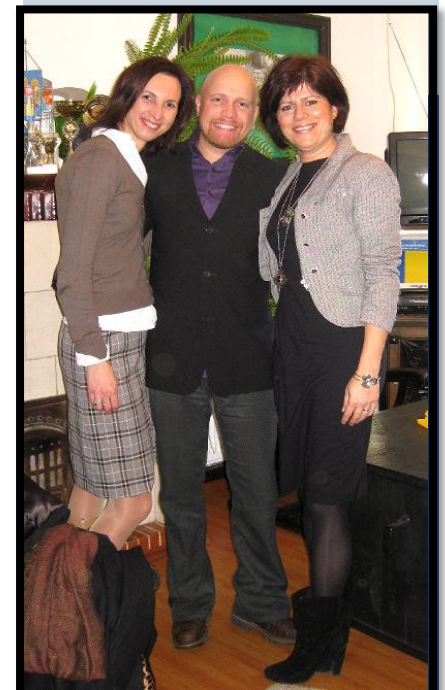
Romanian matkajat:
Joni Niittyniemi, Tuuli Kältiä, Karoliina Hatt ja Petri Pokela, sekä lehtorit Tiina Stara ja Vesa Maanselkä

All Clear for Take Off!

Ahkeraa valmistautumista edeltänyt Romanian matka oli vihdoinkin alkamassa. Salaisessa Facebook ryhmässä vaihdettiin lähtöä edeltävänä lauantai-iltana viimeisiä ohjeita matkaa varten, lisäiltiin kuvia nettisivuille ja tarkisteltiin nettisivujen lähdekoodeja. Kokkola-Kruunupyyn lentokentän terminaalissa kokoontuikin sunnuntaina hyvin valmistautunut ja innokas joukko valmiina edustamaan Suomea Euroopan areenoilla. Tasossa liikkuvat oliot kokivat kolmannen vapausteen hurmaa kun koneen pyörät irtosivat kentästä. Ilma-alus kellutti raukeat olemukset ja väsyneet ajatukset levollisesti pilvimaton päälle auringon purppuran viimeistellessä tunnelmaa. Alustava työ oli tehty hyvin ja levollinen itsevarmuus täytti mielen.

Helsinki-Vantaalla ryhmämme teki joitakin satunnaisia ostoksia ja ryntäsi Bukarestiin lähtevään kompaktin kokoiseen Finn Comin Airbussiin. Lento oli tasainen solakan naiskipparin ammattitaitoisessa otteessa. Bukarestin kentällä lämmin ja kostea ilmanala nostatti pian hien suomalaisten ohimoille, tai ehkäpä syynä tähän olivat myös kymmenet poskipusut, huuvaavat hajuvedet ja läheiset halaukset. Oma suomalainen, vähintään neliömetrin kokoinen yksityinen laatikko rikkoutui. "Heittäydy mukaan!" – kuului sisäinen käsky kaikille. Toistelimme muutamia juuri opeteltuja Romanian-kielisiä sanoja ja toivotuksia, halailimme ja vastasimme kohteliaisuuksiin. Muutoin kommunikointi sujui englanniksi ja kohta olimmekin matkalla kohti Pucioasaa. Opiskelijoillemme oli varattu majoitus perheistä ja opettajat painelivat hotellihuoneisiinsa maukkaan, mutta yllättävän edullisen illallisen jälkeen. Romanianlainen lämpö ja huolenpito olivat liikuttavaa koettavaa ensimmäisestä illasta alkaen.

"Alustava työ oli tehty hyvin ja levollinen itsevarmuus täytti mielen."

Projektin johtaja Mihaela, sekä lehtorit Stara ja Maanselkä

Opiskelijamme esittelevät aikaansaannoksiaan kansainvälisellä forumilla. Alla: Opettajien illanviettoa herkkuja notkuvan pöydän ääressä.

Päivä 1 maanantai – Edustamista ja esiintymistä

Ensimmäinen aamu Romaniassa oli pilvinen ja ohjelma alkoi koululla klo 10.00 aamiaisen jälkeen. Tutustuimme isäntäkoulumme Nicolae Titulescun ansioituneeseen opinahjoon, vierailimme oppitunneilla ja kuuntelimme kuvauksia Romanianlaisesta kasvatus järjestelmästä. Koulukierroksen jälkeen iltapäivä kului siistissä ja modernissa luentosalissa, jossa olivat kaikkien Comenius -projektiin osallistuvien maiden ryhmät paikalla. Romanian myrskyisästä historiasta kertovan luennon jälkeen Suomalaisten ryhmä aloitti esityksensä paalupaikalta. Oppilaamme marssivat kansainvälisen yleisön eteen, klikkasivat tekemänsä nettisivut auki ja aloittivat esityksen "The Work Done So Far" sujuvalla englannin kielellä. Lehtorit Stara ja Maanselkä luentosalin perällä olivat haljeta ylpeydestä. Oppilaittemme jälkeen esiintyvät Saksalaiset opettajat aloittivatkin ylitsevuotavilla kehuilla ja muutamilla selittelevillä huomiolla. Oppilaamme

olivat tehneet valtavasti töitä ja työn nettinäkyvyys oli vertaansa vailla. Myös toimivien kommunikointi kanavien luominen nettiin herätti kiinnostusta yksityisissä keskusteluissa muiden maiden opettajien kanssa.

Ensimmäisen päivän iltana opettajia kestittiin vanhassa kartanossa Pucioasan lähellä itse pormestarin seurassa. Runsas illallinen juomineen, alkupaloinen ja jälkiruokineen jatkui aina klo 11 saakka. Tuntumassamme istui Romanianlainen historian opettaja, joka oli ollut Helsingissä vaihto-oppilaana sekä Kreikkalaisten iloinen seurue. Keskustelu kosketteli filosofiaa, jumaltaruja, kulttuuria, historiaa, Romanian ja Suomen historiallisia yhtäläisyyksiä ja erityisesti vanhaa aikaa Neuvostoliiton puristuksessa. Myös se, että "rodusta" riippumatta ihmiset nauravat samoille asioille luo voimakkaan tunteen samuudesta. Saman olemuksen tunnistaminen vieraan kulttuurin edustajassa ei tuottanut vaikeuksia tässä ilmapiirissä!

Päivä 2 -logon valinta ja retki Tragovisteen

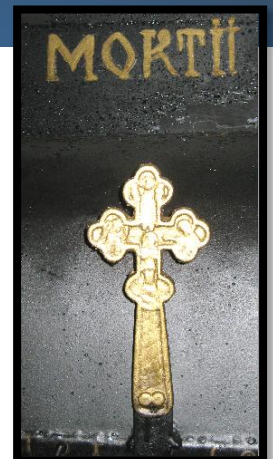
Toisena kokonaisena päivänä oli vuorossa logon valinta ja retki Tragovisten kaupunkiin. Milla Vestvikin logo sai osakseen huomiota ja se oli tietysti mielestämme paras. Äänestyksen jälkeen logo jäi kuitenkin pronssille. Voiton vei mielestämme ehkä hiukan naiivi Liettualaisten logo kyyhkysineen, jossa symboliikka oli ehkä liiankin esittävä. Tragovistessä vierailimme keskiaikaisissa luostareissa ja kiipesimme Laskevan auringon torniin. Katselimme myös rakennusta, jossa Romanian edesmennyt diktaattori Nicolae Ceaușescu ja hänen vaimonsa Elena tuomittiin ja teloitettiin. Karoliina Hattin sanoin:

Ensin menimme vierailemaan linnaan, jossa ensimmäinen Balachian prinssi Vlad Tepes on asunut. Linnan kirkko, rauniot ja "The Sunset Tower" olivat vaikuttavan näköisiä. Kaikista suurimman vaikutuksen teki näköala tornista. Se oli aivan huikaa! Näimme lähes koko Tragovisten kaupungin. Lisäksi kävimme Dealu and Vifora luostareissa. Näimme kauniita rakennuksia ja nunnia. Lisäksi kuulumme paljon luostareiden historiasta. Toisesta luostarista ostin matkamuistoja ja tuliaisia ystäville ja perheelle. Matkalla Puciosaan olin täysin väsähtänyt. Romanianlaiset ovat niin energisiä!

Tornista, josta näkyi koko kaupunki keskiaikaisine miljöineen, laskeuduimme luostarin kalmistojen pimentyviin varjoihin. Ilma oli tiheän sumun verhossa kun vietimme aikaa mustien pöytien ääriellä suitsukkeiden tuoksussa, joka nostatti matkajien mieliin unohdukseen vaipuvat sielut. Ikonit ja seinämaalaukset kertoivat pyhien riemusta taivaallisen Isän helmassa ja ihmisen kaipuusta turvaan suuren Jumalan syliin. Manalan verentummat virrat hukkuvine sieluineen ja liekit helvetissä upottivat kontemplaatioon, jossa sielu on vapaa ja viettää sapattijuhlaa järjen pakkotyöstä maallisine huolineen ja intohimoineen. Rukoushetki tässä ympäristössä sai melkein uskomaan ihmeitä tekevään ikoniin ja kaipaamaan luostarin puhtaaseen, maailmasta irrottavaan ilmapiiriin. Vasta linja-auton arkinen moottorin ääni veti pois sieltä jostakin ja vaimensi mielestä ihmisen kamppailut moraalissävytteisen elämänunensa suloissa ja painajaisissa. Yöllä saattoi kuulla kukkoirien ulvontaa ja aamulla lauloi kukko, olinko jo kieltänyt kolmesti kokemukseni?

Luostari

Päivä 3 keskiviikko – retkipäivä Draculan linnaan

Keskiviikkona näimme Romaniaa päivänvalossa kunnolla ensimmäistä kertaa. Bussin ikkunasta avautui näkymiä pieniin mustalaisyliin kuin myös Brasovin moderneille kaduille ja rikkaiden palatseihin. Tiellä kohtasimme kymmeniä hevosekärryjä ja risuja kantavia mummoja. Kuvasimme mustalaisyliä, jossa Borat- elokuva on filmattu ja ihmettelimme Karpaattien vuoristoa syksyn väreissä. Ensimmäinen varsinainen kohde oli Bucegi vuorten ympäröimä Palatsi Peles Sinaian kaupungissa. Palatsi edustaa Saksalaistyyppistä uusrenessanssin arkkitehtuurin kauneinta rakennustaidetta. Linnaa pidetään yhtenä Euroopan vaikuttavimmista. Linna palveli aikoinaan kesäasuntona Carol ensimmäiselle ja hänen kuninkaalliselle perheelleen. Vaikuttavan linnan sisälle emme päässeet kunnostustöiden vuoksi, mutta vierailimme pukunäyttelyssä ja katselimme vaikuttavaa linnaa ulkoa käsin. Linnan vieressä oli kuningasperheen kesäkartano, johon saimme opastetun kierroksen. Sisustusta ja taidetta kartanon sisällä on vaikea sanoin kuvailla. Pääsimme katselemaan aikaa, jonka valtava ihmisten välinen eriarvoisuus ja romantiikka eivät enää koskaan palaa.

Seuraava kohde oli kauan odotettu Draculan linna kaikkein kauhuineen. Kuvat korvatkoot suuret sanat!

Päivä 4 torstai- Pormestari, ilmailua ja tanssiaiset

Päivän ohjelma alkoi jo klo 8.00 pikamarsilla kaupungin talolle pormestarin luokse. Pormestari valotti kaupungin nykytilaa ja kertoi meneillä olevista hankkeista kaupungin hyväksi. Ojensimme Pietarsaaren viirin pormestarille pienen puheen kera ja suuntasimme kohti ilmailuhenkistä lastenkerhoa. Klubin pihamaata koristivat museolenkokoneet ja upean kerhorakennuksen takana hallissa oli näytteillä nuorten rakentamia lentokoneiden pienoismalleja. Saimme esittelyn Romanian ilmailun historiasta ja ilmailun ihanuuksista lennätysnäytöksen kera. Mielenkiintoinen fysikaalinen aparaatti oli maailman keveimmistä puusta valmistettu lennokka, jonka moottorina toimi pitkä kuminauha. Lentolaite pysyi ilmassa häkellyttävän kauan. Ilmailun parista lähdettyämme opettajat kokoontuivat keskustelemaan tulevasta Suomen tapaamisesta. Projektiin liittyviä käytännön juttuja suunniteltiin samalla kun jaoimme loput Suomen tuliaisista muiden maiden opettajille. Torstaipäivän illasta on kertonut ansiokkaasti Joni Niityniemi:

Koulun historian opettaja näytti meille kuvia, joista puuttui osia ja meidän piti käyttää mielikuvitustamme täydentääksemme ne. Lopulta hän näytti kuvat ja kaikissa esiintyi rasismia ja väkivaltaa, joka tuli ehkä hieman yllätyksenä, koska kuvat joista puuttui osia eivät vaikuttaneet siltä.

Lopulta pääsimme kaikki syömään. Tuulin isäntätyttö Daria vei meidät paikalliseen ravintolaan, jossa pizza oli halpaa ja hyvää! Koko ruokailu maksoi 77 leitä eli noin vajaa 20 euroa ja se sisälsi: 5 pizzaa, 5 puolenlitran juomaa ja yhden cappicinon. Eipä Suomessa ihan tuolla rahamäärällä saa noin suurta tilausta! Toisaalta odottelimme puolisen tuntia pizzoja.

Jouduimme kiihuttamaan illallisella, koska meillä oli vain hieman yli tunti syödä ja valmistautua koulun "tanssiaisiin". Ruokailun jälkeen nopeasti kotia, suihkuun, pukeutuminen ja sitten autokyydillä, joka tuli yllätyksenä, paikanpäälle juhliin. Tanssiaisissa ei kuitenkaan tanssittu käytännössä ollenkaan, vaan kuusi Romaniaista paria kilpaili eri tehtävissä siitä, että kuka on paras. Tehtäviin kuului esimerkiksi tanssimista ja laulamista. Ennen kuin voittajat julistettiin oli meidän Comenius-projektillaisten vuoro. Me esittäydymme koko yleisölle ja sen jälkeen esittelimme talenttimme heille. Liettu-

Suomen delegaation edustajia kaupungin talolla Pucioasassa

alaiset tanssivat kansallistanssiaan ja hakivat yleisöstä ihmisiä opettaakseen heille sitä. Aivarus, liettualainen poika, myös lauloi Nickelbackin kappaleen Gotta Be Somebody, sen jälkeen oli allekirjoittaneen vuoro soitella hieman kitaraa. "Soolo"-osuuteni jälkeen lauloimme kaikkien projektiin osallistuvien oppilaiden kanssa Oasiksen kappaleen Wonderwall.

Esiintymisten jälkeen jaettiin diplomit osallistumisesta ja valittiin mr ja mrs Comenius-projekti. Tittelit menivät Martinalle liettuasta ja itselleni osui "herra"Comenius-projekti. Kyllä täällä pikkuhiljaa suomalainen alkaa kaipaamaan saunaa ja muutenkin koko Suomea! Reissussa on kiva olla mutta se saa todella arvostamaan kotimaataan. Team Finland kiittää ja kuittaa!

Jäyhväiset....

Lähtöamun auringon valo sirosi kirkkaista kyyneleistä kun pojat jättivät hyvästejään Romanianlle!

